

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ДЕБЮТ

Збірник тез

**доповідей студентів
навчально-наукового інституту
управління**

Київ 2026

12. Ivanova, N. (2021). Quantitative crisis analysis: identifying and defining imbalances. In O. Chernega, U. Yakovenko, A. Chepurnova, O. Makieieva, O. Nieizviestna, V. Koverza, V. Kotkovskyi, Y. Tryhubchenko, Y. Bocharova, L. Shevchenko, V. Barabanova, V. Yankovsky, Y. Lyzhnyk, Y. Vorobiova, V. Koshel, G. Gorina, G. Bohatyryova, O. Nikolaichuk, S. Revutska, N. Pryimak, R. Nykyforov, O. Romanykha, K. Khavrova, N. Lokhman, M. Kolchuk, A. Kravtsov, & E. Klevtsov, N. Ivanova & T. Kozhukhova (Eds.), *ECONOMETRIC MODELING OF MANAGERIAL DECISIONS AT THE MACRO AND MICRO LEVELS* (pp. 22–43). Kharkiv: TECHNOLOGY CENTER PC. <https://doi.org/10.15587/978-617-7319-37-4.ch2>

Коверза Вікторія,
доцент кафедри менеджменту та фінансів, кандидат економічних наук
Устименко Надія,
4 курс, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, денна форма навчання,
освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
Маріупольський державний університет

ФІНАНСОВИЙ РИНОК В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ТРАНСФОРМАЦІЯ СТРУКТУРИ, ІНФРАСТРУКТУРИ ТА МЕХАНІЗМІВ РЕГУЛЮВАННЯ

Фінансовий ринок у сучасних умовах зазнає суттєвих змін під впливом цифровізації, яка стала одним із ключових чинників трансформації економічних процесів. У науковій літературі фінансовий ринок традиційно розглядається як система економічних відносин, що виникають у процесі перерозподілу фінансових ресурсів між суб'єктами господарювання, державою та населенням [7, с. 11]. Водночас розвиток цифрових технологій зумовлює необхідність переосмислення класичних підходів до його структури, інфраструктури та механізмів регулювання, оскільки цифрові інструменти змінюють характер взаємодії між учасниками фінансових відносин.

Аналіз результатів наукових досліджень свідчить, що цифровізація фінансового ринку охоплює впровадження фінансових технологій, автоматизованих інформаційних систем, електронних платформ, блокчейн-рішень, штучного інтелекту та великих масивів даних [1, с. 107]. Такі процеси сприяють появі нових форм фінансових послуг і продуктів, зокрема цифрових платіжних інструментів, криптовалют, токенизованих активів та електронних цінних паперів. У працях вітчизняних і зарубіжних учених підкреслюється, що цифрові інновації змінюють роль традиційних фінансових посередників, посилюючи конкуренцію з боку FinTech-компаній і технологічних платформ [5, с. 136].

Цифрова трансформація суттєво впливає на структуру фінансового ринку, зокрема на функціонування грошово-кредитного, валютного, фондового ринків та ринку капіталів. Використання електронних торговельних систем і дистанційних каналів доступу до фінансових ресурсів сприяє зростанню швидкості обігу капіталу, підвищенню ліквідності та розширенню можливостей для інвесторів. Водночас у наукових дослідженнях наголошується, що поширення цифрових активів і нових фінансових інструментів супроводжується підвищенням рівня ризиків, зокрема операційних, кібернетичних та системних, що може негативно впливати на стабільність фінансового ринку [3, с. 154].

Особливу увагу в умовах цифровізації привертає трансформація інфраструктури фінансового ринку. Біржі, платіжні системи, депозитарії та клірингові установи активно впроваджують цифрові технології з метою підвищення ефективності розрахунків, зниження транзакційних витрат і мінімізації людського фактору. Опрацювання положень, викладених у наукових працях, дозволяє стверджувати, що блокчейн-технології та розподілені реєстри можуть суттєво підвищити прозорість фінансових операцій і надійність обліку активів. Водночас дослідники звертають увагу на необхідність значних інвестицій у модернізацію інфраструктури та підготовку кваліфікованих кадрів для роботи в цифровому фінансовому середовищі [2, с. 82].

Цифровізація фінансового ринку зумовлює появу нових викликів для системи державного регулювання. Критичний аналіз наукової літератури показує, що традиційні регуляторні механізми не завжди відповідають динаміці розвитку цифрових фінансових технологій. Це потребує адаптації нормативно-правової бази, посилення нагляду за діяльністю нових учасників ринку та впровадження інноваційних регуляторних інструментів. У міжнародній практиці дедалі ширше застосовуються регуляторні «пісочниці», що дозволяють тестувати нові фінансові продукти без створення надмірних ризиків для фінансової стабільності [4]. Окрему увагу в наукових дослідженнях приділено питанням кібербезпеки, захисту персональних даних і протидії фінансовим злочинам у цифровому середовищі.

Систематизація наукових підходів дає змогу зробити висновок, що цифровізація фінансового ринку має подвійний ефект. З одного боку, вона сприяє підвищенню ефективності фінансового посередництва, розширенню доступу до фінансових послуг і зростанню рівня фінансової інклюзії. З іншого боку, цифрові фінансові інструменти посилюють ризики, пов'язані з нестабільністю ринків, недостатнім рівнем регулювання та низькою фінансовою грамотністю окремих груп учасників [6, с. 11].

З урахуванням досліджених підходів можна сформулювати такі напрями вдосконалення функціонування фінансового ринку в умовах цифровізації. По-перше, доцільним є активне впровадження технологій RegTech для автоматизації процесів фінансового нагляду та підвищення прозорості ринку. По-друге, перспективним є розвиток національних цифрових платформ для обігу фінансових інструментів із чітко визначеними стандартами безпеки та захисту прав інвесторів. По-третє, важливо посилювати взаємодію між державними регуляторами, фінансовими установами та технологічними компаніями з метою формування гнучкої та адаптивної регуляторної політики. По-четверте, необхідно приділяти значну увагу підвищенню рівня фінансової та цифрової грамотності населення [6, с. 11].

Таким чином, цифровізація фінансового ринку є складним і багатоаспектним процесом, який суттєво впливає на його структуру, інфраструктуру та механізми регулювання. Синтез теоретичних положень сучасних досліджень дозволяє стверджувати, що подальший розвиток фінансового ринку неможливий без урахування цифрових тенденцій і впровадження інноваційних технологій. Водночас ефективне функціонування фінансового ринку в цифровому середовищі потребує збалансованого поєднання інновацій, регуляторної стабільності та відповідальності всіх учасників фінансових відносин.

Література

1. Вергелюк Ю. Потенціал використання блокчейн технологій на фінансовому ринку. *Економіка та суспільство*. 2022. №38. URL :<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-15> (дата звернення: 06.01.2026).
2. Гаркавенко В., Грінько, І. Вплив цифровізації на трансформацію фінансового посередництва. *Економіка та суспільство*. 2022. №45 URL :<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-74> (дата звернення: 06.01.2026).
3. Плиса В., Дзямка М. Криптовалюти у фінансовій системі України: виклики та можливості. *Економіка та суспільство*. 2024. №65. URL :<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-31> (дата звернення: 06.01.2026).
4. Регуляторна платформа Національного банку України : вебсайт. URL :<https://bank.gov.ua/ua/supervision/sandbox-nbu> (дата звернення: 06.01.2026).
5. Рубанов П. Вплив FinTech-інновацій на розвиток сектору фінансових корпорацій. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2018. № 2 (14). С. 136–145. (136).

6. Череп О., Огренич Ю., ін. Цифровізація як чинник економічної трансформації та соціально-економічної безпеки України: теорія, практика, перспективи / О. Г. Череп, Ю. О. Огренич та ін. Рига: Baltija Publishing, 2025. С. 376.
7. Шелудько В. Фінансовий ринок: Навч. посіб. К.: Знання-Прес, 2008, С. 535.
8. Коверза В.С. Glocal determinants of the innovative development of Ukraine's financial market. Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (Одеса, 16 жовтня 2025 р.) [Електронний ресурс]. Одеса: ОНЕУ, 2025. – 354 с. С. 286-287
9. Коверза В.С., Шендригоренко М.Т., Шевченко, Л.Я., Тарасенко О.Ю. Financial sustainability of enterprises in conditions of economic turbulence: modern challenges and ways to overcome them. Актуальні питання економічних наук. 9 (Бер 2025). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15181896>.
10. Коверза В.С. Digitalization of financial services in Ukraine: regulatory challenges and development prospects. Сучасні стратегії сталого розвитку держави та суспільства: наукові горизонти та перспективи: збірник матеріалів II-ї науково-практичної конференції за міжнародною участю / за наук. ред. О. В. Чепелюк, В. Д. Філіппової, В. М. Демченка. Хмельницький: ХНТУ, 2025. Том 2. 728 с. С. 548 - 550 URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15041563>
11. Viktoriia Koverza, Zahradnikova Anna, Maryna Shendryhorenko. Transformation of financial management under the conditions of digitalization. Грааль науки: міжнар. наук. журнал. Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа»; НУ «Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці», 2024. № 47. 898 с. С.312 – 318 URL: <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/20.12.2024/357>
12. Журавльова І., Мигович Т., Коверза В. Вплив цифровізації на сталість фінансових процесів в Україні. Економіка. Фінанси. Право. 2024. №6. URL: <http://efp.in.ua/uk/journal-item/365>